

FRANC LAMBIZAR

Franc Lambizar (1903 - 1975)

Popotnik Lambizarjev Franc,

citrar iz Plešivca.

Pesni romarske.

DOMAČA PESEM

*(iz Šaleške doline; Škale - Plešivec,
dogodki od leta 1920 naprej)*

1 *To pesem jaz revež sem zložil
Popotnik Lambizarjev Franc
Ljudem bi rad malo potožil
Da oče moj bil je pijanec*

2 *Še mlad pa dobil je posestvo
Prav mnogo je bilo lesa
Dobil je bogato nevesto
Živina vredje je vsa*

3 *Moja mama je bila poštena
Pa strašno trpela doma
Al bila je večkrat tepena
Ker mož se v pijačo poda*

4 *Prijatle je slabe poslušal
Učili so njega tako
Zakaj bi domače ti šparal
Sam uživaj dobrote lepo*

5 Živino in les je prodajal
Spil žganja eno flašo vsak dan
Strašno doma je razgrajal
Doma je bil vedno pijan

6 Zapravil kmetijo in polje
Nič trdil se ni ne potil
Je teklo počasi ko olje
Še dobre je volje kje bil

7 Lep dom vse šlo je počasi
Volički in kravica šla
Ves les debeli bli hrasti
Za dolge pol grunta proda

8 Pa grozno me oče je mučil
In strašno sem trpel doma
Zato mi posestvo obljubil
Sleparja mi svet ne prizna

9 Al žena je bila poštena
Pridna varčna je bila povsod
Skrb za otroke mož nema
Doma je pijanec gospod

10 V zmoti blo ljudstvo domače
Priznalo ni žene bridkost
Hvalil so očete divjake
Krivica ljudem je modrost

11 Od truda zdaj mama zboli
Mož grozno jih muči doslej
Babica pa dolgo živeli
Naj crknejo babe čimprej

12 Za mamó zdiham jaz bridko

Prekmalu so mogli umret

Večkrat pogledam še sliko

Brezdomec potujem po svet

13 Kdor meni verjeti mi noče

Naj vpraša služabnike tri

Ker tudi pretepal jih oče

Siroveža sodijo vsi

14 V Plešivcu gor bil sem jaz rojen

Pa delal na domu dvajset let

Od očeta bil tako obsojen

Moral iti brez doma po svet

15 Svoj dom tam volja je moja

Po svoje si dom uredim

Dom tuji po volja je tuja

Zdaj samo še smrti želim

16 Kmetijo domačo sem ljubil

Tam rad bi jaz vedno ostal

Čeprav bi s težavo se trudil

Vsaj dekle bi čedno si zbral

17 Življenje družinsko pogrešam

Sam moram vsa leta ležat

S težavo pri kmetih zdaj delam

Na govni al v hlevu kje spat

18 Ostal sem sam revež na sveti

Izgubil nevesto in dom

Po krivdi očet doživeti

Najlepših sem nadej polom

- 19 Težave sem v pesmi popisal
Po svetu sem citre igral
Življenje kulturno sem risal
Ker knjige sem zelo rad bral
- 20 Al kraja domače to ljudstvo
Ne mara nič citer in knjig
Jim branje nadležno in pusto
A knjiga ni vredna sto fig
- 21 Jaz čutim prav živo krivico
Od očeta doma in po svet
Sovražijo ljudje resnico
Brezdomcu je hudo živet
- 22 Jaz srečen ne bil še nikoli
Usode me tepel je bič
Bolezni pretrpel sem boli
Za delo hvaležnosti nič
- 23 V Plešivcu naš rod je propadel
Uničil pijanec Martin
Srečo mož sestro je našel
Bajto ma Štumfl spomin
- 24 Škode zdaj nima tu nihče
Cel oče zapravlil mi dom
Vsaj ljudstvo je melo dobičke
Jaz moram trpeti polom
- 25 Ko v hladni gomili počival
Mir našel popotni bom mož
Dobrote pa tujec bo vžival
Jaz nimam hvaležnosti rož

26 *Le kmalu smrt z roko koščeno*
Po mene le pridi čimprej
Da predolgo ne bodem v nadlego
Prijetle pa dolgo poznej

x x x

P.S. 1. (v pismu, ki naslovniku najbrž ni bilo odposlano): "Spoštovani urednik Ignac Kropivšek!!/ Tukaj torej pošiljam na ogled mojo pesem. Prosim, sodite in pišite mi, če pride v poštev /za/ Vašo kmečko knjigo /.../ Prilagam /pesmi/, ki so jih pregledali dr. Fran Mišič /.../, toda takrat ni bilo papirja za tiskanje. /.../

P.S. 2 (istotam): "Sporočam vam, da sem zložil doslej že več pesmi o Šaleški dolini, o Škalah in Mislinski dolini. Dobrotniki /za/ vse te pesmi so mi izrekli pohvalo; trije duhovniki: župnik Ksaver Meško, župnik Martin Š./.../ in župnik Maksimiljan Prah /.../ /1954/

SLABI ČASI

Slabi slabi časi
Kmeta tro donejšni dan
Kjer pod načinom takim kvasi
Kjer bi vsak bil že rad mestjan

Nekdaj sukno je debelo
In domače nosil kmet
Zdaj pa drugo le obleko
V tem meščan mu je izgled

Nekdaj iz domače preje
Srajce nosil je naš kmet
Zdaj se takim srajcam smeje
Tanke mestne so mu všeč

Nekdaj kmetovske device
So nosile vse prosto
Zdaj kmetice od gospice
Ne boš ločil prav lahko

Nekdaj kmet je le to jedel
Kar pridelal je doma
Za štacune on ni vedel
Zdaj nasprotno vse ravna

Glej možake žganja pijane
In mladeniče obdivjane
Poživinili so se
Groza videti jih je

*O žganje ti nesrečna pijača
Ti kuga strup ki človeštvo mori
V žival človeka preobrača
Telo in dušo mu pogubi*

*Kmečko dekle kmečki fant
Nosita zdaj gosposki gvant*

*Kako izgubil hišo in polje
Nič težko teklo je kakor olje
Nič nisem se trudil ne potil
Še dobre volje sem zraven bil*

x x x

LAMBIZARJEVA PESEM

/Iz zapuščine: Pesmarica (rkp.). Založil F.L. (1943).

Zapisal: Avgust Rošer (1945).

01 - 54. Odbral in redigiral sestavljalec./

xxx 31.)

*Ko sem harmoniko igral
So me vsi radi imeli
Kadar sem pa knjige bral
So me pa čarteli*

xxx 33.)

*Za bedaka me imajo
Kjer me dobro ne poznajo
Mnogo knjig sem jaz prebral
In sem tudi citrat znal*

xxx 34.)

*Pri nas ljudje takšni so
Knjige brat ne marajo
Ako bral sem jaz iz knjig
Rekli so - osel si velik*

xxx 35.)

*V knjigah bral sem jaz tako
Knjige brat to je lepo
Le tisti zna govoriti prav
Kdor je Mohorja knjige brav*

xxx 36.)

*Knjige brat je učenost
Citre - to je umetnost
Kdor ima za to veselje
Pošteno njega je življenje*

xxx 40.)

*Daleč sem jaz potoval
Po svetu s citrami igral
Eni so prav dobri bili
Drugi so me zmirjali*

xxx 41.)

*Trije godci smo potovali
Citre gosle smo igrali
Zravn je še kitara bla
Ki je prav lepo štimala*

xxx 43.)

*Na svet so bili še ljudje
Jaz sem jim hvaležen vse
Nekateri so prav dobri bili
In prav lepo me vabili*

xxx 44.)

*Le pridi k nam zan kratek čas
Ker tak čedno špilat znaš
Bo mnogo fantov in deklet
Dobre volje bomo spet*

xxx 47.)

*V Šinbricu še ena hiša je
Karničnik imenuje se
Prav dobri bili so ti ljudje
Dekleta so prav lušne ble*

xxx 48.)

*Večkrat jaz sem tam igral
Jedel pil in se smejal
Ta srednje dekle Marica
Je z mano citre kupila*

xxx 49.)

*Igrati zdaj sem jo učil
Zraven nje sem sedel ino pil
To ljubko dekle Marica
Zelo mi je pri srcu bla*

xxx 50.)

*Sem mislil ji povedati
Dopadeš se mi dekle ti
Toda prestar sem jaz za njo
Gotovo bi razžalil jo*

x x x

*PROPADEL SEM ZARADI BOLEZNI,
PRODAL SEM HARMONIKO ZDAJ.*

(Osnutek zadnjih - Lambizarjevih)

*v hribe že davno -
kraj Graška gora Plešivec ljudi
kmet Lambizor Plahuta
njiv cokle v breg buta
delo - žena - kmet - krave - trpi.*

*Davnih časov nazaj še prvi je rod
kmetija Lambizor pa delo je pot
njiv žita krave, vole
les bogati gozdovi
stari oče Lambizor dobri kmetje nekoč*

*sin Lambizov Tinč kmet je bogat
mного lesa prodaj je večkrat
zapravil živino in vole
pol kmetijo mlin polje
sin Francet je zdaj siromak...*

*sestra pol kmetijo dobi
dva delo strašno - trpi
v službo mož hodi
dela kamenje breg doli - da
družina velika živi.....*

*danes sestra mož dobri je kmet
travnikov Mehov sta kupila - breg
poleg Lambizorjeva koča
travnik tri johe planota
lepa kmetija Lambizov bo spet...*

*Sestra vabi koline je svinj
na večerjo brata Franc pride pozimi
Štumfil družina
jedi polna je miza
s seboj še dobrote dobim...*

*Zdravnik ubožce poslal dom Šalek
tam Lambizor Francet ima zavetje več let
dom je počitka
siromakov je hiša
delo pozabili ubožce zdaj kmet...*

*Kosil, in žito mlatil nekoč
Lambizor Francet dvajset kmetu pomoč
kmet pozabil delo
Plešivec obiske nič gredo
samo Božič Tončka moja sestra dobrot*

*Sestra mi pošlje darilo moj god
pisanke Velika je noč.
Sestra pošlje svoj bratu
tri Velika noč siromaku
hvaležen jaz sestri dobrot da
nikoli sestra bolezní nadlog
molim čuvaj sestro naj Bog.*

x x x

*ZA GODCA ME NEKDAJ BO VABIL!
Propadel sem radi bolezní
Prodal sem harmoniko zdaj..*

x x x